

Lovforslag nr. L 118. Fremsat den 17. december 2003 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om børnepasningsorlov

(Tilmelding til børnepasningsorlov)

§ 1

I lov nr. 402 af 31. maj 2000 om børnepasningsorlov, som ændret ved § 3 i lov nr. 440 af 7. juni 2001, § 2 i lov nr. 446 af 7. juni 2001, og § 2 i lov nr. 141 af 25. marts 2002, foretages følgende ændring:

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Personer, der ønsker at opnå orlov til børnepasning efter denne lov, skal skriftligt give meddelelse herom til Arbejdsformidlingen inden den 1. april 2004. Betingelserne for at opnå orlov til børnepasning i øvrigt skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor børnepasningsorloven afholdes.

Stk. 4. Arbejdsformidlingen kan i ganske særlige tilfælde tillade, at en person, der er omfattet af stk. 3, og som af årsager, der ikke kan tilregnes den pågældende, har været forhindret i at

give meddelelse til Arbejdsformidlingen inden den 1. april 2004, kan bevare muligheden for at udnytte adgangen til børnepasningsorlov. Det er en betingelse, at pågældende giver meddelelse til Arbejdsformidlingen umiddelbart efter forhindringens bortfald og senest den 31. december 2004.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om meddelelsen til Arbejdsformidlingen efter stk. 3 samt om dispensation efter stk. 4.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 402 af 31. maj 2000 om børnepasningsorlov er ændret ved lov nr. 440 af 7. juni 2001, lov nr. 446 af 7. juni 2001 og lov nr. 141 af 25. marts 2002.

I. Indledning

Der er den 2. december 2003 indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004. Socialistisk Folkeparti står uden for den del af aftalen, der vedrører ændringer af lov om børnepasningsorlov, jf. afsnit 3 i aftalen, samt afsnit 4 i bilag 3 til aftalen.

Det indre markeds fri bevægelighed for varer, kapital, serviceydelser og arbejdskraft er en hjørnesten i EU-samarbejdet. Et åbent, fleksibelt arbejdsmarked er afgørende for at sikre en veluddannet arbejdskraft, økonomisk udvikling og overførsel af viden mellem de enkelte europæiske lande. Dermed er det et centralt mål for det europæiske samarbejde at fjerne hindringer for den frie bevægelighed mellem medlemslandene.

Den kommende EU-udvidelse vil formentlig kun give anledning til begrænsede vandring af arbejdskraft. Forventningen er, at den kommende EU-udvidelse, i lighed med tidligere udvidelser, vil øge den nuværende økonomiske vækst og derved forbedre beskæftigelsesmulighederne i de nye EU-lande.

Aftalepartierne er enige om, at der er en række hensyn at tage, når EU udvides, og det danske arbejdsmarked åbnes for arbejdstagere som legal arbejdskraft fra de nye medlemslande. B.l.a. skal det sikres, at de danske velfærdsordninger forbliver robuste, og at der ikke sker utilsigtet brug af de danske sociale ordninger.

Som led i aftalen er der bl.a. enighed om at foretage målrettede justeringer af udvalgte sociale ydelser med henblik på at forberede de danske velfærdsydelser på

EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked.

Med lovforslaget udmøntes den del af aftalen, der vedrører lov om børnepasningsorlov.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag som følge af udvidelsen af EU og aftalen om adgang til det danske arbejdsmarked efter udvidelse af EU pr. 1. maj 2004. Disse tiltag forventes fremsat januar 2004.

Indførelse af krav om tilmelding til børnepasningsorlov

Ved lov nr. 141 af 25. marts 2002 blev den udvide- de barselorlov indført, og lov om børnepasningsorlov blev ophævet for børn født efter den 1. januar 2002. Børn født før dette tidspunkt og adoptivbørn modtaget i hjemmet før dette tidspunkt, er fortsat omfattet af lov om børnepasningsorlov. Forældre til børn født efter dette tidspunkt og til adoptivbørn modtaget i hjemmet efter dette tidspunkt, men inden lovens ikrafttræden den 27. marts 2002, er som udgangspunkt også omfattet af lov om børnepasningsorlov, men kan som følge af en særlig overgangsordning i stedet have valgt at være omfattet af den udvidede barselorlov, jf. § 5, stk. 1-3, i lov nr. 141 af 25. marts 2002. Det er en betingelse herfor, at forældrene inden den 1. juni 2002 over for Arbejdsformidlingen skriftligt har tilkendegivet, at de ønskede at være omfattet af den udvidede barselorlov mod modregning af eventuelt afholdt børnepasningsorlov. For adoptivforældre gælder tillige, at de adoptionsundersøgende myndigheder har bestemt, at den adoptionssøgende eller den ene af de adoptionssøgende forældre i en periode skal være i hjemmet.

Lov om orlov til børnepasning gælder således som udgangspunkt for begge forældre til børn, der er født før den 27. marts 2002, og for forældre til adoptivbørn, der er modtaget før den 27. marts 2002. Lov om børnepasningsorlov ophæves den 1. juni 2011, hvilket betyder, at forældre, der er omfattet af reglerne, har mulighed for at gøre den fulde adgang til børnepasningsorlov gældende, dvs. indtil barnet/børnene fyl-

der 9 år. Orlovsperioden for hver af forældrene er op til 52 uger pr. barn. Orloven kan deles op i perioder af 13 ugers varighed (for lønmodtagere er den mindste orlovsperiode dog 8 uger).

Børnepasningsorloven kan afholdes i udlandet.

Orlovsydelsen udgør som hovedregel 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede efter reglerne i arbejdsløshedsforsikringsloven. For kontanthjælpsmodtagere svarer orlovsydelsen til den kontanthjælp, som kontanthjælpsmodtageren på orlov er berettiget til, dog maksimalt 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb for fuldtidsforsikrede. For personer på ledighedsydelse svarer orlovsydelsen til den ledighedsydelse, som pågældende er berettiget til, dog maksimalt 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb for fuldtidsforsikrede.

Efter de gældende regler vil EU-borgere, der kommer til Danmark, og som efter de EU-retlige regler omfattes af de danske regler, på samme måde som danske statsborgere kunne gå på børnepasningsorlov, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Der stilles ikke krav om, at barnet, der søges om orlov til, er født i Danmark eller har dansk cpr.nr.

EU-udvidelsen vil imidlertid have den virkning, at retten til at gå på børnepasningsorlov udvides til også at omfatte statsborgerne i de nye EU-lande, uanset at disse ikke kunne have indrettet sig på de tidligere regler.

På baggrund af ovenstående foreslås, at personer, der ønsker at udnytte deres adgang til børnepasningsorlov, skal tilkendegive dette inden den 1. april 2004. Orloven kan efterfølgende afholdes, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt på det tidspunkt, orloven afholdes.

Det vil herefter være en betingelse for at få adgang til børnepasningsorlov, at forældrene inden den 1. april 2004 afgiver en skriftlig tilkendegivelse til Arbejdsformidlingen, hvis de ønsker at udnytte adgangen til børnepasningsorlov. Hver af forældrene skal sende en skriftlig tilkendegivelse. Ved tilmeldingen skal forældrene ikke tilkendegive, hvornår orloven eventuelt ønskes afholdt, eller hvor lang en orlovsperiode, der ønskes.

Der er tale om en generel justering af ordningen, der berører alle, der vil kunne gøre brug af ordningen, uanset nationalitet. Justeringen er således i overensstemmelse med EU-retten.

Arbejdsformidlingen modtager og registrerer modtagelsen af tilkendegivelserne samt sender et kvitteringsbrev til forældrene for modtagelse af tilmeldingen til børnepasningsorloven. Der skal således ikke

foretages nogen materiel vurdering af, om pågældende måtte have adgang til børnepasningsorlov. Denne foretages først på det tidspunkt, hvor pågældende måtte ønske at overgå til børnepasningsorlov. På dette tidspunkt undersøges videre, om pågældende har tilmeldt sig ordningen inden den 1. april 2004.

For at sikre, at forældre, der potentielt vil kunne afholde børnepasningsorlov efter den 1. april 2004, bliver orienteret om de nye regler, vil forældrene blive informeret direkte via brev, herunder om konsekvensen af ikke at tilmelde sig børnepasningsorloven.

2-4 uger før fristudløbet vil der blive gennemført en annoncekampagne i landsdækkende aviser m.v. for at skabe bred opmærksomhed om, at de, der har glemt at tilmelde sig, mister muligheden for at opnå børnepasningsorlov.

Det foreslås videre, at der i ganske særlige tilfælde gives adgang til at dispensere fra tilmeldingsfristen den 1. april 2004. Dispensationsadgangen omfatter de forældre, der i forbindelse med indførelsen af den udvidede barselsorlov, jf. lov nr. 141 af 25. marts 2002, har en berettiget forventning om at kunne udnytte deres adgang til børnepasningsorlov. Adgangen til dispensation foreslås begrænset til situationer, hvor den manglende tilmelding inden fristens udløb ikke kan tilregnes pågældende. Der tænkes fx på situationer, hvor det kan dokumenteres, at orienteringsbrevet til forældrene er gået tabt, eller at pågældende har været undskyldeligt forhindret i at fremsende tilmeldingen til Arbejdsformidlingen inden fristens udløb, fx som følge af alvorlig sygdom hos pågældende eller i den allernærmeste familie. Dispensationsadgangen foreslås yderligere begrænset til ansøgninger indgivet senest den 31. december 2004, og den kan kun gives, hvis Arbejdsformidlingen modtager meddelelsen umiddelbart i forlængelse af forhindringens bortfald. Hermed anses de ovennævnte hensyn tilgodeset.

Arbejdsformidlingens afgørelse om dispensation vil i overensstemmelse med lovens § 19, stk. 4, ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren kan udstede nærmere regler om tilmeldingen og dispensationsadgangen.

Under henvisning til implementeringen af lovforslaget foreslås, at lovforslaget træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Derved sikres, at lovforslaget træder i kraft hurtigst muligt efter vedtagelsen i Folketinget.

II. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at medføre øgede udgifter til børnepasningsorlov. Det kan ikke udelukkes, at

forslaget kan medføre mindre ændringer i forhold til anvendelsen af børnepasningsorlov. Der vil være forældre, som allerede nu vælger ikke at melde sig til, ligesom andre vil blive mere opmærksomme på muligheden for orlov. Nettoeffekten vurderes imidlertid samlet set at medføre uændrede økonomiske udgifter til børnepasningsorlov. Udgifterne til implementeringen vurderes til ca. 7,7 mio. kr.

III. Administrative konsekvenser for det offentlige

I forbindelse med implementeringen af kravet om tilmeldingen til børnepasningsorlov vil der blive udsendt et brev til de berørte forældre om, at de skal tilmelde sig skriftligt. Registreringen af tilmeldingerne automatiseres i videst mulig udstrækning. Når tilmeldingen er registreret hos en udvalgt leverandør, genereres der automatisk et kvitteringsbrev til den tilmeldte. Desuden gennemføres en informationsindsats i form af annoncering i landsdækkende dagblade m.v.

Arbejdsformidlingen antages at få en mindre merbelastning med behandlingen af dispensationssager i perioden fra 1. april 2004 til 31. december 2004.

IV. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

V. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

VI. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

VII. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes at have yderst begrænsede administrative konsekvenser for borgerne.

VIII. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

IX. Forholdet til EU-retten

Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under pkt. I.

X. Høringer

Forslaget har ikke været sendt i høring forud for fremsættelsen.

Forslaget vil samtidig med fremsættelsen blive sendt til høring i Beskæftigelsesrådet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner	Ingen	Ca. 7,7 mio. kr. til implementering.
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner	Ingen	Meradministration i forbindelse med udsendelse af brev til forældrene, registrering af tilmeldinger, udsendelse af kvitteringsbrev m.v. Dispensationsadgang; Mindre merbelastning af Arbejdsformidlingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Yderst begrænsede konsekvenser.
Forholdet til EU-retten	Forslaget om tilmelding til børnepasningsorlov er en generel justering af ordningen, der berører alle, der vil kunne gøre brug af ordningen, uanset deres nationalitet. Justeringen er således i overensstemmelse med EU-retten.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at personer, der ønsker at udnytte deres adgang til børnepasningsorlov, skriftligt skal tilkendegive dette over for Arbejdsformidlingen inden den 1. april 2004. Betingelserne for orlov skal i øvrigt være opfyldt på det tidspunkt, orloven afholdes.

I forhold til håndteringen af tilmeldinger etableres en løsning, hvor en leverandør modtager tilmeldingerne. Tilmelding skal således ikke sendes direkte til Arbejdsformidlingen, men vil via leverandøren bliver

overført til Arbejdsformidlingens edb-system AMANDA med de nødvendige data.

Det foreslås videre, at der i ganske særlige tilfælde gives adgang til at dispensere for tilmeldingsfristen den 1. april 2004.

Det foreslås endeligt, at Beskæftigelsesministeren kan udstede nærmere regler om meddelelsen til Arbejdsformidlingen og om dispensationsadgangen.

Der henvises endvidere til de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Under henvisning til implementeringen af tilmeldingskravet foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov**Lov om børnepasningsorlov***Gældende formulering*

§ 1. Loven har til formål at tilgodese arbejdsmarkedspolitiske og social- og familiepolitiske behov ved at skabe økonomisk grundlag for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan opnå orlov til børnepasning.

Stk. 2. Loven gælder ikke for personer i forhold til egne børn, der er født efter den 31. december 2001, og i forhold til adoptivbørn, der er modtaget i hjemmet efter denne dato, og hvor de adoptionsundersøgende myndigheder bestemmer, at den adoptionssøgende eller den ene af de adoptionssøgende ægtefæller i en periode skal være i hjemmet.

Stk. 3. Loven gælder ikke for indkaldte værnepligtige.

Lovforslagets § 1

1. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Personer, der ønsker at opnå orlov til børnepasning efter denne lov, skal skriftligt give meddelelse herom til Arbejdsformidlingen inden den 1. april 2004. Betingelserne for at opnå orlov til børnepasning i øvrigt skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor børnepasningsorloven afholdes.

Stk. 4. Arbejdsformidlingen kan i ganske særlige tilfælde tillade, at en person, der er omfattet af stk. 3, og som af årsager, der ikke kan tilregnes den pågældende, har været forhindret i at give meddelelse til Arbejdsformidlingen inden den 1. april 2004, kan bevare muligheden for at udnytte adgangen til børnepasningsorlov. Det er en betingelse, at pågældende giver meddelelse til Arbejdsformidlingen umiddelbart efter forhindringens bortfald og senest den 31. december 2004.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om meddelelsen til Arbejdsformidlingen efter stk. 3 samt om dispensation efter stk. 4.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

F. t. l. vedr. børnepasningsorlov

Til lovforslag nr. L 118. Skriftlig fremsættelse (17. december 2003)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om børnepasningsorlov. (Tilmelding til børnepasningsorlov).

(Lovforslag nr. L 118).

Der er den 2. december 2003 indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004. Socialistisk Folkeparti står uden for den del af aftalen, der vedrører ændringer af lov om børne-

pasningsorlov, jf. afsnit 3 i aftalen, samt afsnit 4 i bilag 3 til aftalen.

Som led i aftalen er der bl.a. enighed om at foretage målrettede justeringer af udvalgte sociale ydelser med henblik på at forberede de danske velfærdsydelser på EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked.

Med lovforslaget udmøntes den del af aftalen, der vedrører lov om børnepasningsorlov.

Med lovforslaget foreslås indført et krav om tilmelding til børnepasningsorlov inden den 1. april 2004.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.